

โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

รุ่นที่ ๑๔๑

พ.ศ.๒๕๖๖

หมวดวิชาที่ ๒ บฝ.ก.๒-๑๑ (การเขียน) เรื่อง การเขียนบทความ
ยศ-ชื่อ-สกุล เรืออากาศเอก วีรัช ชนะศึก
สัมนนาที่ ๕ หมายเลขประจำตัว ๐๕๑๐
ชื่ออาจารย์ผู้ควบคุม นาวาอากาศเอก ณัฐพงศ์ วังเมือง
วันที่ ๒๒ เดือน ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๕

โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

หลักสูตรนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ ๑๔๑

เรื่องการเขียนบทความ

ยศ-ชื่อ-สกุล ร.อ.ธีรช ชนะศึก สัมนาที่ ๕ หมายเลข ๐๕๑๐

ชื่อเรื่อง จิม ทอมป์สัน หรือ เจมส์ แฮร์ริสัน วิลสัน ทอมป์สัน (James Harrison Wilson Thompson)

วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ให้ผู้อ่านทราบถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำของ จิม ทอมป์สัน ในประเด็นของความมุ่งมั่นในงาน และการกล้าตัดสินใจ รวมทั้งการนำบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาผลงานของท่านมาประยุกต์ใช้

ผ้าไหม ถือเป็นมรดกอันล้ำค่าของประเทศไทย มีความงดงามของเส้นไหมที่เป็นเอกลักษณ์ ลวดลายที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย สำหรับการทอผ้าไหมของประเทศไทยในอดีตเป็นการทำกันในครัวเรือน เพื่อใช้เอง หรือทำขึ้นเพื่อใช้ในงานพิธี เช่น งานบุญ งานแต่งงาน และงานสังคมต่าง ๆ คนไทยมีการนำเอา ศิลปะมาประยุกต์ใช้กับวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น รวมทั้งฝีมือและภูมิปัญญาของชาวบ้าน ซึ่งยังสืบทอดมาถึงปัจจุบัน เป็นการแสดงถึงความประณีตของคนไทยที่มีมาแต่ในอดีต และมากยิ่งขึ้นกว่าการใช้งาน คือความสวยงามและความมีเสน่ห์แบบไทย มีการผสมผสานความสร้างสรรค์กับวิถีความเป็นไทย ซึ่งเชื่อมโยงกับชีวิตในอดีตและ วัฒนธรรมอันงดงามของประเทศไทยให้มีความเป็นสากลมากขึ้น ก่อนที่ผ้าไหมไทยจะเป็นที่ยอมรับกันไปทั่วโลก เหมือนทุกวันนี้ ผ้าไหมไทยอยู่ในสภาพที่ถูกกลืนไปแล้ว คงเหลือแต่การทอเพื่อใช้เองในครอบครัว ช่างทอส่วนใหญ่ มีอาชีพหลักทางการเกษตร เมื่อว่างจากฤดูเก็บเกี่ยวแล้วจึงหันมาทอผ้าใช้ ส่วนที่จะยัดการทอผ้าเพื่อเลี้ยงชีพนั้น คงไม่มีใครทำกัน เพราะเกือบทุกบ้านก็มีที่ทอผ้าใช้เองอยู่แล้ว ทั้งราคาผ้าไหมก็แพงกว่าผ้าฝ้าย การดูแลรักษา ก็ยากกว่า ดังนั้นความนิยมในการใช้ผ้าไหมจึงลดน้อยลงเรื่อย ๆ (พรามินทร์ เครือทอง, ๒๕๖๕) สำหรับผู้ที่มีส่วนสำคัญในการฟื้นฟูกิจการผ้าไหมไทยให้เป็นที่นิยมและแพร่หลายมากขึ้น หลังจากที่เขาไปนานในช่วง สงครามโลกครั้งที่ ๒ บุคคลท่านนี้ คือ จิม ทอมป์สัน ฝรั่งชาวอเมริกันที่มีความหลงใหลในเสน่ห์ของผ้าไหมไทย เขาเป็นผู้ก่อตั้งแบรนด์ผ้าไหมไทย ที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าชื่อดัง รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ อย่างไม่รีรอตาม ผ้าไหมไทยแบรนด์นี้ไม่เพียงแต่รู้จักในประเทศไทย แต่ยังสร้างชื่อเสียงโด่งดังไปยังต่างประเทศ ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นชาวอเมริกัน แต่ก็ได้รับการยกย่องและขนานนามว่า “ราชาผ้าไหมไทย” จากที่กล่าวไปนั้น จะเป็นประโยชน์อย่างมากที่เราจะศึกษาคุณลักษณะของความเป็นผู้นำในประเด็นของความมุ่งมั่นในงาน และการกล้าตัดสินใจ รวมทั้งการนำบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาผลงานของ จิม ทอมป์สัน เพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานต่อไป

จากการศึกษาชีวประวัติของ จิม ทอมป์สัน นักธุรกิจชาวอเมริกัน เกิดในปี ค.ศ.๑๙๐๖ โดยครอบครัวของเขาทำธุรกิจสิ่งทออยู่ในสหรัฐอเมริกา เขาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก Princeton University ก่อนที่จะเข้าไปศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมที่ University of Pennsylvania เขาทำงานด้านสถาปัตยกรรมในนิวยอร์กในช่วงปี ค.ศ.๑๙๓๓-๑๙๔๐ และในปี ค.ศ.๑๙๔๑ เขาตัดสินใจสมัครเข้าเป็นทหารในกองทัพของสหรัฐอเมริกาในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ เขาถูกมอบหมายให้ทำหน้าที่ในหน่วย OSS

หรือหน่วยสืบราชการลับ เพื่อรวบรวมข่าวกรอง และลักลอบทำงานในเขตของศัตรู ต่อมาหน่วยนี้ได้ปรับโครงสร้างองค์กรที่ใหญ่ขึ้น ยกกระดับเป็นสำนักข่าวกรองกลาง (CIA) อย่างที่ทราบกันดีในปัจจุบัน ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวทำให้เขามีโอกาสเดินทางไปหลายประเทศทั่วโลก ทั้งในทวีปยุโรป และเอเชีย ซึ่งก็รวมถึง “ประเทศไทย” เขาเดินทางมากรุงเทพฯ เป็นครั้งแรก เมื่อเดือนกันยายนปี ค.ศ.๑๙๔๕ ซึ่งเป็นช่วงปลายสงครามโลกครั้งที่ ๒ (ลงทุนแมน, ๒๕๖๕) ด้วยความที่เขาชื่นชอบประเทศไทยเป็นการส่วนตัว หลังจากปลดประจำการจากกองทัพ เขาจึงตัดสินใจมาอาศัยอยู่ที่ประเทศไทยอย่างเต็มตัว ระหว่างนั้น เขามีโอกาสเดินทางไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อตระเวนหาแหล่งกำเนิดวัตถุดิบผลิตผ้าไหม ทำให้ได้เห็นการทอผ้าไหม และอุตสาหกรรมการเลี้ยงไหมในครัวเรือน เขารู้สึกประทับใจและหลงใหลในคุณภาพและเอกลักษณ์ของผ้าไหมท้องถิ่นเป็นอย่างมากเดิมทีผ้าไหมเป็นผ้าทอพื้นบ้านที่มักจะทำขึ้นใช้เองในครัวเรือนไม่เป็นที่นิยม เพราะขณะนั้นคนส่วนใหญ่ต่างก็มุ่งใจกระเบนกันและด้วยเหตุที่ช่วงนั้นเป็นภาวะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทำให้การทอผ้าไหมซบเซาเป็นอย่างมาก ในเวลานั้น มีช่างทอผ้าเหลือเฟือไม่ก็รายที่ยังคงปลูกหม่อน เลี้ยงไหม ย้อมด้าย และทอผ้าที่ได้ทุนบ้าน (คมชัดลึก ออนไลน์, ๒๕๖๓) แต่แล้วผ้าไหมไทยกลับฟื้นคืนชีวิตขึ้นมาอีกครั้งด้วยฝีมือและความเพียรพยายามของ จิม ทอมป์สัน เขาได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของการเป็นผ้าทอมือที่แตกต่างจากการผลิตด้วยเครื่องจักร เขาจึงหมายมั่นที่จะฟื้นฟูกิจการทอผ้าไหมไทยให้เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง ซึ่งจุดนี้แสดงให้เห็นว่าเขามีความมุ่งมั่นในงาน ทุ่มเท ทั้งแรงใจและแรงกาย ที่จะฟื้นฟูและพัฒนาผ้าไหมไทยให้เป็นที่รู้จัก เขาเริ่มธุรกิจด้วยการเร่ขายผ้าไหม โดยการพาผ้าไหมไว้กับท่อนแขนเพื่อแสดงให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาพักในโรงแรมโอเรียนเต็ล ดูสินค้าอย่างใกล้ชิด หลายคนพูดถึงเทคนิคการขายของเขาว่าเป็นนักขายชั้นยอด ครั้งแรกอาจจะไม่ยากซื้อ แต่ถ้าได้ฟังเขาบรรยายสรรพคุณแล้วมักอดซื้อไม่ได้ เขาเองก็นึกไม่ถึงว่าชาวต่างประเทศให้ความสนใจกับผ้าไหมไทยมากขึ้นทุกที เวลานี้ผ้าไหมไทย เริ่มเป็นที่รู้จักกันในวงกว้างแล้ว เขาเปิดตลาดใหม่โดยการจัดนิทรรศการตามต่าง ๆ ทั่วโลก และได้รับความสนใจเป็นอย่างดี โดยเฉพาะนักร้องแบบเสื้อผ้าชั้นนำ นิตยสารแฟชั่นชั้นนำของโลกลอยวีก (Vogue) นำแฟชั่นผ้าไหมของเขาขึ้นปก ในขณะนั้นความโด่งดังของเขาและผ้าไหมไทย แพร่กระจายไปทั่วโลก (ปราชญ์ เครือทอง, ๒๕๖๕) การที่จะประสบความสำเร็จ ความมุ่งมั่นในงานก็เหมือนเป็นปัจจัยหลักในการที่จะไปถึง โดยคุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่เด่นชัดข้อแรกก็คือ ความมุ่งมั่นในงาน ต่อการทำงานต่าง ๆ ด้วยความวิริยะอุตสาหะ

หากกล่าวถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่โดดเด่นอีกประการหนึ่งของ จิม ทอมป์สัน ที่เราสามารถยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการกล้าตัดสินใจ คือเราต้องกล้าตัดสินใจ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เห็นได้จากเหตุการณ์ที่เขากล้าตัดสินใจที่จะมาใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย เพื่อศึกษาผ้าไหมไทยอย่างลึกซึ้ง ทั้งในพิธีกรรมและตามแหล่งผลิตในหมู่บ้าน รวมไปถึงการสืบหาช่างทอฝีมือดี เขาค้นพบว่าชุมชนที่ทอผ้าไหมในกทม.คือ ชุมชนบ้านครัวริมคลองแสนแสบ เขาได้ทำความรู้จักกับชาวบ้านหลายคน จนสุดท้ายเขาก็ชนะใจชาวบ้าน และเสนอโอกาสทางธุรกิจ โดยให้ชาวบ้านทอผ้าอยู่ที่บ้าน และเขาจะรับซื้อจากผ้าทอจากชาวบ้านในราคาที่เหมาะสม และในขณะเดียวกันเป็นช่วงหลัง

สงครามโลกครั้งที่ ๒ กิจการทอผ้าไหมไม่ค่อยได้รับความนิยม และด้วยทักษะและความรู้เรื่องสิ่งทอที่ได้มาจากบิดาของเขาและความรู้ทางด้านการออกแบบ ทำให้เขากล้าต๋อสนใจที่จะเพิ่มเทคนิคการย้อมไหมด้วยสีเคมีให้มีเฉดสีสดใสและหลากหลายมากขึ้นจากสีธรรมชาติ และคิดค้นสีผ้าไหมแบบใหม่ ๆ ขึ้นมา มีการเปลี่ยนจากที่ทอมาเป็นกี่กระตุกเพื่อเพิ่มผลผลิตให้ได้จำนวนมากขึ้น ผ้าไหมไทยจึงเริ่มเป็นที่รู้จักและเข้าสู่ตลาดสิ่งทอระดับโลก

จากการศึกษาประวัติของ จิม ทอมป์สัน นับว่าเป็นบุคคลสามัญคนแรกที่พัฒนากิจการทอผ้าไหมของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในต่างประเทศ เขาเป็นแบบอย่างทั้งในด้านความมุ่งมั่นในงาน คือการปฏิบัติงานอย่างมุ่งมั่นให้สำเร็จ ทุมเททั้งร่างกายและแรงใจในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งใจ ส่วนการกล้าต๋อสนใจ เขากล้าต๋อสนใจทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น รวมถึงการที่มีความเต็มใจยอมรับของการตัดสินใจนั้นด้วย ซึ่งคุณลักษณะของความเป็นผู้นำทั้งสองประการนี้ เราสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นั่นคือเราต้องมีความมุ่งมั่นในงาน ต้องกล้าต๋อสนใจ จึงจะเป็นประโยชน์อย่างมาก ที่เราควรจะศึกษาถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำของเขา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จของหน่วยงานและกองทัพอากาศต่อไป กองทัพอากาศก็เหมือนฟันเฟืองตัวใหญ่ที่ต้องขับเคลื่อนโดยการหมุนของฟันเฟืองตัวเล็ก ๆ ซึ่งก็คือบุคลากรนั่นเอง ดังนั้นการเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพด้วยความมุ่งมั่นในงาน และการกล้าต๋อสนใจ ก็ย่อมส่งผลให้กองทัพอากาศเป็นกองทัพที่มีคุณภาพได้ด้วยเช่นกัน

จะเห็นว่าผ้าไหมไทย ถือเป็นมรดกอันล้ำค่าของประเทศไทย มีความงดงามของเส้นไหมที่เป็นเอกลักษณ์ ลวดลายที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย ก่อนที่ผ้าไหมไทยจะเป็นที่ยอมรับกันไปทั่วโลกเหมือนทุกวันนี้ ผ้าไหมไทยอยู่ในสภาพที่ถูกลืมไปแล้ว คงเหลือแต่การทอเพื่อใช้เองในครอบครัว สำหรับผู้ที่มีส่วนสำคัญในการฟื้นฟูกิจการผ้าไหมไทยให้เป็นที่นิยมและแพร่หลายมากขึ้น บุคคลท่านนี้คือ จิม ทอมป์สัน คุณลักษณะของความเป็นผู้นำในประเด็นของความมุ่งมั่นในงาน ที่ทุมเทร่างกายและแรงใจ ที่จะฟื้นฟูและพัฒนากิจการผ้าไหมไทยหลังจากที่ซบเซาเป็นอย่างมากในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ กลับให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการกล้าต๋อสนใจของเขา ก็คือการที่ตัดสินใจมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย และเริ่มทำธุรกิจผ้าไหมไทย จนมีชื่อเสียงและโด่งดังไปยังต่างประเทศ ดังนั้นจึงเป็นประโยชน์อย่างมาก ที่เราควรจะศึกษาถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำของเขาในประเด็นความมุ่งมั่นในงานและการกล้าต๋อสนใจ ไว้เป็นแนวทางในการเป็นผู้นำเพื่อความสำเร็จของหน่วยงานและองค์กรกองทัพอากาศต่อไป

" The best way to predict the future is to create it "

“ หนทางที่ดีที่สุดในการทำนายอนาคต คือการสร้างมัน ”

Abraham Lincon

บรรณานุกรม

คมชัดลึก ออนไลน์.๒๕๖๓. “26 มี.ค. 2510 จิม ทอมป์สัน หายไปไม่กลับมา”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<https://www.komchadluek.net/today-in-history/424375>

สืบค้น ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ปรมินทร์ เครือทอง.๒๕๖๕ “จิม ทอมป์สัน คนอเมริกันที่ได้ฉายาว่าราชาไหมไทย”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

https://www.silpa-mag.com/history/article_83127

สืบค้น ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ลงทุนแมน.๒๕๖๕. “จิม ทอมป์สัน ผ้าไหมไทย ทำไมใช้ชื่อต่างชาติ ?“. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<https://www.blockdit.com/posts/602de8430ee0650bc39a8dae>

สืบค้น ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕